

LOWYS PORQUIN

voor onderwijs en kinderopvang

Pedagogisch beleidsplan 2026

Kinderdagopvang en peuteropvang

DE WEGWIJZER
LPS basisonderwijs & kinderopvang

INHOUD

1	INLEIDING	3
1.1	Doelstelling van LPS Kinderopvang	3
1.2	Pijlers LPS Kinderopvang	3
1.3	Visie LPS Kinderopvang.....	3
1.4	Pedagogische visie.....	4
2	PEDAGOGISCH BELEID	5
2.1	Pedagogisch beleid Kinderdagopvang en peuteropvang	5
2.2	Emotionele veiligheid	5
2.3	Mentorschap	7
2.4	Persoonlijke ontwikkeling van het kind.....	7
2.5	Sociale competenties van het kind.....	8
2.6	Waarden en normen	8
3	PEDAGOGISCH KLIMAAT	9
3.1	Leren wie je bent	9
3.2	Pedagogische houding naar de kinderen toe	9
3.3	Individuele ontplooiingsmogelijkheden van het kind	11
4	PEDAGOGISCHE PRAKTIJK	13
4.1	We doen het samen	13
4.2	Het begeleiden van de ontwikkeling van kinderen	13
4.3	Volgen van de ontwikkeling van kinderen.....	16
4.4	Voorschoolse educatie	17
5	PERSONEEL EN DE GROEPEN	21
5.1	Opgang in groepen	21
5.2	Beleid afname extra dagen.....	24
5.3	De pedagogisch medewerkers	25
6	VEILIGHEID EN GEZONDHEID	28
6.1	Gezond en gelukkig	28
6.2	Veiligheid en gezondheid	28
6.3	Het vierogenprincipe	28
6.4	Achterwachting	29
6.5	Meldcode kindermishandeling	29
6.6	Kinder EHBO	30
7	ACCOMODATIE	31
7.1	Ruimte om te groeien.....	31
7.2	Rijke speelleeromgeving.....	31
8	OUDERRECHT	32
8.1	Informatie-uitwisseling.....	32
8.2	De Oudercommissie	32
8.3	Klachtenregeling.....	33

1 INLEIDING

1.1 Doelstelling van LPS Kinderopvang

LPS Kinderopvang staat voor professionele Kinderopvang voor kinderen van 0 tot en met de leeftijd van 13 jaar. LPS Kinderopvang biedt dagopvang, peuteropvang en buitenschoolse opvang aan.

Het bieden van kwalitatief goede Kinderopvang vergt een professionele instelling.

LPS Kinderopvang werkt voortdurend aan de handhaving en verbetering van die instelling en streeft op alle gebieden naar kwaliteit. Dit geldt voor alle vormen opvang die zij aanbiedt en geldt zowel voor de locatie waar de kinderen verblijven als voor het personeel.

1.2 Pijlers LPS Kinderopvang

Voor borging van de kwaliteit en eenduidigheid van LPS Kinderopvang vormen 4 pijlers onze leidraad.

Alle LPS Kinderopvanglocaties en pedagogisch medewerkers werken volgens dezelfde algemene pedagogische visie om overal gelijkwaardige kwaliteit te leveren. Natuurlijk brengt iedere locatie haar eigen accenten hierin aan, afhankelijk van de eigen visie, de wijk en de doelgroep die zij de locatie bedient.

De algemene pedagogische visie van LPS Kinderopvang zijn gevat in 4 pijlers, die tot uiting komen en zichtbaar zijn op alle locaties en die sterk verbonden zijn met het Koersplan en de besturingsfilosofie van LPS. De pijlers LPS Kinderopvang zijn:

- We doen het samen
- Leren wie je bent
- Gezond & gelukkig
- Ruimte om te groeien.

Deze pijlers vormen het fundament waarop ons pedagogisch beleid vormgegeven wordt.

1.3 Visie LPS Kinderopvang

Het kindbeeld

Ieder kind is uniek, heeft een eigen karakter en eigen mogelijkheden. De manier waarop een kind zich ontplooit en het tempo waarop dit gebeurt zijn mede afhankelijk van de omgeving van het kind, de mensen en de wereld om hem heen.

Om zich te kunnen ontwikkelen heeft een kind zowel veiligheid als uitdaging nodig. Deze veiligheid zoekt het bij mensen om hem heen: opvoeders, broertjes en zusjes, vriendjes. Het kind wil zich door deze personen geaccepteerd voelen. Ook de letterlijke omgeving (zijn kamer, huis, groepsruimte, kindercentrum) is van belang voor het gevoel van veiligheid. Een kind kan zich pas ontplooiën als het zich veilig en geborgen voelt. Een kind heeft ook een enorme drang om zijn omgeving te onderzoeken, te ervaren en te ontdekken. Soms doet hij dit alleen, maar veel vaker samen met anderen.

Kinderen zijn van nature ondernemend. Ze zijn ontdekkingsreizigers, die zelf hun leerproces vormgeven. Daarvoor hebben ze ruimte nodig om te exploreren. Kinderen willen invloed uitoefenen op hun omgeving, dingen voor elkaar krijgen. Hiermee ontwikkelen ze zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld.

De maatschappelijk/pedagogische positie van kinderopvang

De maatschappelijk/pedagogische opdracht van de kinderopvang vormt samen met die van het gezin, het onderwijs en andere participanten een sluitend systeem van maatschappelijke zorg voor de opvoeding van kinderen. Gezin, onderwijs en kinderopvang moeten allen vanuit hun eigen pedagogische en maatschappelijke opdracht voldoen aan de vier basisbehoeften van kinderen:

- Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid.
- Het bieden van mogelijkheden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
- Het bieden van mogelijkheden tot het ontwikkelen van sociale competenties.
- Het voorleven van waarden en normen en begeleiding geven bij het zich eigen maken van waarden en normen.

Kinderopvang heeft een taak en functie in het faciliteren en ondersteunen van gezinnen in hun opvoedende taak en het doorbreken van het opvoedingsisolement waarin ouders kunnen verkeren. Kinderopvang is bij uitstek de plaats waar kinderen leren wie zij zijn (in de context van de groep, leefgemeenschap, samenleving) en zich in vrijheid en in hun eigen tempo kunnen ontwikkelen, waarbij het plezier bovenaan staat. Dit veronderstelt dat de kinderopvang - evenals het gezin en het onderwijs - een plaats is waar kinderen veilige en vertrouwde relaties kunnen aangaan. Onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers leren kinderen spelenderwijs communicatieve en sociale vaardigheden en krijgen kinderen inzicht in de materiële wereld en in de gedeelde geestelijke wereld van gevoelens en gedachten, maatschappelijke en intermenselijke normen en waarden.

1.4 Pedagogische visie

Locatie LPS De Wegwijzer is een kleine, gezellige IKC in de dorpskern van Lepelstraat. In een veilige omgeving en met veel persoonlijke aandacht halen we het beste uit elk kind. Wij vinden openheid en respect belangrijk en willen een fijne, huiselijke leefomgeving bieden waar ontwikkelen en plezier hand in hand gaan. We maken bewuste keuzes in ons aanbod en geven ieder kind een stukje verantwoordelijkheid. Zo vullen we hun rugzak met kennis, vaardigheden en begrip om zelfverzekerd de toekomst in te gaan.

Op LPS De Wegwijzer zijn kinderen van alle overtuigingen welkom. We begeleiden en ondersteunen onze kinderen bij het verkennen en bewustmaken van hun wereld. We willen hen inspireren, verbinden, aan het denken zetten en uitdagen tot het maken van eigen keuzes voor hun handelen. De Wegwijzer, dat zijn wij samen: kinderen, ons team, ouders en het dorp.

2 PEDAGOGISCH BELEID

2.1 Pedagogisch beleid Kinderdagopvang en peuteropvang

Onze pedagogische visie is afgeleid van de vier opvoedingsdoelen van prof. Dr. J.A.M. Riksen-Walraven.

De vier opvoedingsdoelen (competenties) zijn:

1. Het bieden van emotionele veiligheid
2. Ontwikkelen van persoonlijke competenties
3. Ontwikkelen van sociale competenties
4. Eigen maken van normen en waarden

2.2 Emotionele veiligheid

Hieronder verstaan wij de mate waarin het kind zich voldoende veilig en vertrouwd voelt om zich te kunnen ontwikkelen. Voorwaarde om te kunnen wennen aan een de kinderdagopvang is dat kinderen regelmatig naar de opvang komen. Vandaar dat wij een minimale afname van 2 dagdelen per week hanteren. Wij zorgen dat het kind zich geborgen voelt. Er wordt zoveel mogelijk met dezelfde vaste pedagogisch medewerkers gewerkt zodat een vertrouwensband kan ontstaan. Het volgen van een vaste dagindeling biedt houvast. Ook hieraan ontnemen kinderen een gevoel van veiligheid. Het streven naar geborgenheid is ook terug te vinden in de inrichting van de groepsruimte; deze straalt gezelligheid en warmte uit.

Wenbeleid nieuwe kinderen

Je kind toevertrouwen aan anderen, die in het begin toch vreemden zijn, is een hele stap voor ouders. Het is erg belangrijk dat het gewenningsproces goed verloopt, zodat er een vertrouwensrelatie kan ontstaan tussen ouder, pedagogisch medewerker en kind.

Eerst krijgen de ouders een informatiegesprek over de kinderdagopvang, de peuteropvang en de organisatie; hierbij krijgen zij ook een rondleiding. Daarna volgt het intakegesprek, waarbij we proberen zoveel mogelijk informatie te verzamelen over het kind zoals de gewoontes van het kind op het gebied van eten, spelen, slapen, knuffelen en of er bijzonderheden zijn op het gebied van ontwikkeling, gezondheid en verzorging. Vervolgens worden er afspraken gemaakt over het verloop van de wenperiode.

Als ouders hun kind voor het eerst naar de kinderopvang brengen is dat voor de meesten van hen een spannend moment. Maar ook als ouders al bekend zijn met de opvang is een goede start op de groep zeer belangrijk. Voor het opbouwen van een vertrouwensband met de pedagogisch medewerkers is het van groot belang dat de start goed verloopt, zodat ouders en kinderen zich thuis voelen. Het voeren van een intakegesprek zorgt ervoor dat er aandacht is voor de kennismaking en dat de start van de opvang met een zo veilig en vertrouwd mogelijk gevoel kan verlopen.

Intakegesprek

Voorafgaand aan de start van de opvang wordt er met iedere ouder een afspraak gemaakt voor een intake/kennismakingsgesprek. Dit gesprek wordt (bij voorkeur) gevoerd door de mentor van van het kind. Het doel van het intakegesprek is een vertrouwensband opbouwen en om meer inzicht te krijgen in het kind/het gezin.

Het intakegesprek is in eerste plaats bedoeld om de ouder en het kind te leren kennen. Als er vanuit een professionele instelling belangstelling wordt getoond voor de thuissituatie van een kind, kan de groep beter

aansluiten bij het kind. Daarbij hebben we respect voor opvoeding en achtergrond van de ouder(s)/verzorger(s). Tijdens het intakegesprek wordt er gebruik gemaakt van het formulieren “Intakegesprek KDV 0-2” of “Intakegesprek KDV POV 2-4). Idealiter blijft het kind tijdens de intakegesprek al even op de groep waar het straks wordt opgevangen. Ouders wennen dan alvast aan het feit dat ze hun kind aan de PM’ers overdragen (maar nog wel steeds in de buurt zijn) en het kind kan alvast kort wennen aan de nieuwe situatie.

Ouder(s) en PM’ers stemmen zoveel mogelijk de opvoeding van hun kind op elkaar af. Ouders zijn hierin ons belangrijkste sparringpartner. In de tweede plaats wordt de ouder tijdens het intakegesprek geïnformeerd over de pedagogische visie, werkwijze en regels/afspraken binnen de kinderopvang. Hiervoor maken wij gebruik van het formulier “Checklist intakegesprekken KDV POV BSO. Het intakeformulier wordt ondertekend door de ouders en opgeslagen in het kind dossier. De mentor zorgt ervoor dat de ouder/verzorger zijn/haar mobiel meeneemt naar het intakegesprek zodat het gebruik van ouderportaal KidsKonnnect uitgelegd kan worden. Het is van (juridisch) belang dat ouders tijdens het gesprek meteen zelf vanuit hun eigen ouderportaal de toestemmingen in KidsKonnnect zetten. Bovenstaande is ook opgenomen in de “Werkwijze intake/kennismakingsgesprek LPS Kinderopvang”.

Wennen op de groep

Tijdens het wennen wordt het kind (en de ouder/verzorger) begeleidt en vertrouwd gemaakt met het kinderdagverblijf. Het doel is dat het kind zich snel op zijn gemak voelt, bekend raakt met het dagritme, de locatie en de PM’ers en zichzelf durft te zijn. Wij hanteren de volgende richtlijnen wat betreft het wennen:

- Alle nieuwe kinderen oefenen ongeveer 1 á 2 weken voor de eerste opvang dag, het liefst op de dag dat de mentor aanwezig is en op een dag dat het kindje daadwerkelijk naar de opvang gaat komen.
- Er mag maximaal 1 kind per dagdeel oefenen.
- Afspraken voor het wennen worden genoteerd in de agenda en in het online ouderportaal.

Als een kind voor de eerste keer komt wennen, vraagt de PM’er aan de ouders of je het kind mag aanpakken. De PM’ers begroeten het kind met zijn of haar naam. De PM’er stelt zichzelf voor aan het kind en heet het kind welkom en stelt het gerust. Het afscheidsritueel wordt zo kort mogelijk gehouden, tijdens het intakegesprek wordt aan ouders uitgelegd waarom dit zo belangrijk is. Er wordt op een vaste plek op de groep gezwaaid naar de ouders wanneer deze weggaan. Het is de taak van de mentor om het kind vertrouwd te maken in de ruimtes, het dagritme van die dag stap-voor-stap aan het kind te benoemen en te vragen wat het kind wil doen en waar het kind mee wil spelen. Indien de mentor niet aanwezig is, neemt een andere collega waar en doet verslag aan de mentor.

Uiteraard wordt bovenstaande afgestemd op leeftijd en behoefte van het kind. De PM’ers benoemen de eventuele gevoelens van ouders. Om de kinderen zo goed mogelijk te laten wennen geven we ze een eigen plekje binnen de groep. Dit doen we door een foto aan de muur en een eigen bakje waarin hun spullen worden opgeborgen. We proberen kinderen ook zoveel mogelijk in een vast bedje te laten slapen. Het is voor de PM’ers van groot belang dat zij op de hoogte zijn van de regels en situatie thuis. Dit doen wij op twee verschillende manieren:

1. Tijdens het intakegesprek.
2. Via belangstelling vanuit de PM’er naar de ouder(s)/verzorger(s) vanuit een professionele houding, tijdens bijvoorbeeld een oudergesprek of de overdracht.

Dagelijks wordt er een overdracht gegeven aan ouders. Bij het brengen worden alle kinderen en ouders persoonlijk ontvangen. We begroeten altijd eerst het kind, dan de ouders. Bij het brengen wordt er actief gevraagd naar bijzonderheden (bijvoorbeeld slapen, ziekte, het weekend, eten). De ouder draagt het kind altijd zelf over aan de PM'er. Tijdens het ophalen van het kind wordt er altijd de tijd genomen voor de overdracht. Alle ouders worden persoonlijk ontvangen als ze hun kind op komen halen. Gedurende de dag wordt er door de PM'ers ook informatie gedeeld met ouders via het online ouderportaal KidsKonnnect.

2.3 Mentorschap

Binnen KDV De Wegwijzer wordt aan elk kind een mentor toegewezen. Binnen het team wordt afgesproken wie de mentor van het nieuwe kind wordt. Deze mentor werkt op de groep waar het kind geplaatst is. Deze mentor neemt telefonisch contact op met de ouders om zich voor te stellen en hen uit te nodigen voor een intakegesprek. De taken van de mentor zijn:

- Eerste aanspreekpunt voor ouders en kind
- Houden van intakegesprek met ouders en kind
- Houdt ouders op de hoogte van gewenning kind
- Nodigt de ouders uit voor een evaluatiegesprek na de gewenning
- Volgt het welbevinden en de ontwikkeling van het kind
- Houdt 2 keer per jaar oudergesprek
- Draagt zorg voor kinddossier (mentormap)
- Heeft met ouders eindgesprek bij beëindiging opvang/overgang volgende groep

In het intakegesprek wordt aan de ouders vertelt wie de mentor van hun kind is. In het online ouderportaal KidsKonnnect van hun kind staat dit ook vermeld. Daarnaast maken de pedagogisch medewerkers op de groep door middel van foto's voor de kinderen zichtbaar wie de mentor is van de kinderen. De mentor maakt persoonlijk kenbaar dat zij de mentor is. Ook werkt ze op de groep waar het kind geplaatst is. Zij is het eerste aanspreekpunt voor ouders en doet de taken zoals hierboven puntsgewijs omschreven. Wanneer de mentor tijdens de opvangperiode wijzigt – door wisseling in opvangdagen kind, of door wisselingen in personeel - wordt dit mondeling aan ouders verteld, daarnaast wordt de mentor ook in KidsKonnnect en bij de foto's op de groep gewijzigd.

2.4 Persoonlijke ontwikkeling van het kind

Hieronder verstaan wij de mate waarin het kind in staat is de eigen persoonlijke competenties zoals zelfvertrouwen en zelfstandigheid verder te ontwikkelen.

De kinderen wordt de gelegenheid geboden om te spelen en de wereld om hen heen te ontdekken. De ruimte waar ze worden opgevangen en het spelmateriaal is uitdagend en nodigt uit om op onderzoek te gaan. Het kind kan zich spelenderwijs ontplooien. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen wijze en in een eigen tempo. De pedagogisch medewerkers houden hier in hun benadering rekening mee. De dingen die een kind al kan, worden benadrukt waardoor het kind zelfvertrouwen krijgt en het zich durft te ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers sluiten hierop aan door ervaringen te bieden die passen bij het kind en die verrijkend zijn. Op deze manier bieden wij het kind de kans om zich samen met andere kinderen optimaal te ontplooien.

2.5 Sociale competenties van het kind

Hieronder wordt verstaan de vaardigheden van het kind om in een groep te kunnen functioneren.

In een vertrouwde omgeving ontwikkelen kinderen gevoelens van verbondenheid en sociale verantwoordelijkheid. Hierdoor durven kinderen initiatieven te nemen om contact te leggen met andere kinderen. Wij beschouwen een kind niet alleen als een uniek persoon met recht op individuele aandacht, maar ook als onderdeel van de groep dat regelmatig de aandacht moet delen.

Wij bieden kinderen de kans zich sociaal te ontwikkelen en samen met andere kinderen op te groeien. Daarom stimuleren we de kinderen om samen te spelen en daarbij rekening te houden met elkaar.

2.6 Waarden en normen

Met waarden en normen bedoelen wij de wijze waarop wij met elkaar omgaan. Op de opvang krijgen de kinderen de kans om kennis te maken met de diversiteit in onze samenleving.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich waarden en normen eigen kunnen maken. Het handelen is gericht op respect voor elkaar. Een kind leert afspraken maken en nakomen. Kinderen leren hun conflicten zoveel mogelijk zelf op te lossen. Bij een conflict wordt door de pedagogisch medewerker actief geluisterd, het probleem verwoord en de gevoelens besproken.

Wij leren het kind spelenderwijs respect te tonen voor andere ideeën, gevoelens, culturen en levensovertuigingen.

3 PEDAGOGISCH KLIMAAT

3.1 Leren wie je bent

Bij KDV De Wegwijzer mogen kinderen worden wie ze zijn. We hebben ieder kind in beeld en geven hen ruimte om te leren wie ze zijn. Kinderen groeien vanuit zichzelf en wij begeleiden de kinderen in dit proces door onder andere kinderen te leren taal te geven aan datgene wat zich afspeelt aan hun 'binnenkant', dus woorden en zinnen geven aan gevoelens en gedachten. Hiermee kunnen kinderen het leven goed aan en kunnen ze zich ontwikkelen als gezonde weerbare mensen, die zich kunnen uiten en zich durven uitspreken, met het gevoel van: ik mag er zijn!

Bij KDV De Wegwijzer zijn alle kinderen welkom, ongeacht huidskleur, religie, afkomst, cultuur en gezinssamenstelling. Elkaar hierin respecteren is een waarde waar we veel belang aan hechten en dat willen we naar de kinderen en hun ouders toe ook duidelijk laten merken.

Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en vinden niet snel iets vreemd. Daardoor zijn zij minder snel geneigd te oordelen. Het is aan de pedagogisch medewerkers om heel natuurlijk met verschillen om te gaan zodat de kinderen hun vertrouwde met anderen vast blijven houden.

We leggen kinderen ook geen typische mannen-of vrouwenrol op. Er is geen onderscheid tussen jongens- en meisjesspeelgoed; alle kinderen hebben daarin een vrije keuze. Zowel jongens als meisjes worden betrokken bij huishoudelijke karweitjes en overige klussen. Jongens hoeven niet stoer te zijn en mogen best huilen en verdrietig zijn, evenals meisjes.

3.2 Pedagogische houding naar de kinderen toe

Lichamelijke en seksualiteit

Op onze opvanggroepen geldt, dat de relatie tussen de pedagogisch medewerker en het kind wordt gezien als volwaardig. Dit betekent dat er respect is voor de eigenheid van het kind. Er wordt op de opvang aandacht besteed aan de relatie tussen pedagogisch medewerkers en kinderen onderling. Hiermee wordt geprobeerd een klimaat te scheppen waarin kinderen zich thuis voelen. Op de opvang worden de kinderen benaderd vanuit een positieve houding. Het is de kinderen duidelijk waar de grenzen liggen, deze worden keer op keer herhaald en uitgelegd.

Regels worden spelenderwijs toegepast waarbij rekening wordt gehouden met het ontwikkelingsniveau van het kind. Het is ons streven om ieder kind in de groep uit de verf te laten komen, waardoor het zich gewaardeerd en zelfverzekerd voelt. Als pedagogisch medewerker is het belangrijk goed te observeren wat een kind graag doet, welke rol het in de groep heeft en wat het goed kan.

Door hun deelname aan het groepsgebeuren leren kinderen spelenderwijs dat zij rekening moeten houden met elkaar, dat zij anderen pijn of verdriet kunnen doen, maar ook troosten en opvrolijken, dat ze op hun beurt moeten wachten, elkaar uit moeten laten praten, samen moeten delen en spelen en dat ze respect moeten hebben voor elkaar.

Bij LPS Kinderopvang De Wegwijzer vinden wij het belangrijk dat kinderen zich in hun gehele ontwikkeling goed kunnen ontplooiën. Seksuele ontwikkeling is hier een onderdeel van. Kinderen moeten leren over hun lichaam, zich bewust worden van hun grenzen, en leren hoe ze een gezonde identiteit kunnen ontwikkelen. Kinderen ontdekken seksualiteit in hun eigen tempo. Seksuele ontwikkeling begint vanaf jonge leeftijd en is een natuurlijk proces. Bij LPS Kinderopvang De Wegwijzer begeleiden we deze ontwikkeling met aandacht en respect. We zorgen ervoor dat kinderen zich op een veilige manier kunnen ontwikkelen en ontdekken, met oog voor hun grenzen en de grenzen van anderen.

Op de dagopvang hebben we er geen problemen mee als kinderen elkaar bloot zien in natuurlijke situaties zoals bij het verschonen of naar het toilet gaan. Als ouders of kinderen hier zelf problemen mee hebben dan houden we daar rekening mee. We laten de kinderen 's zomers niet bloot over het speelterrein lopen. De kinderen hebben minstens een luier of onderbroekje aan. We vinden het prima als peuters met elkaar kroelen of elkaar kusjes geven.

Doktertje spelen is geen probleem, zolang dokter en patiënt elkaars grenzen respecteren. De pedagogisch medewerkers zijn er om deze grenzen te bewaken en om gevaarlijke situaties te voorkomen. Er is ook afgesproken dat er geen kleren worden uitgetrokken. Knuffelen is toegestaan, maar kinderen moeten zelf aangeven of ze dit willen. Als ze geen zin hebben, wordt hun grens gerespecteerd.

Er wordt open over de verschillen tussen jongens en meisjes en hun geslachtsdelen gepraat.

Soms willen de kinderen bij de pedagogisch medewerkers aan billen, borsten of (zwangere) buik voelen. Het voelen aan billen en borsten laten we niet toe. In het geval van een zwangere buik, bepaalt de medewerkster zelf of ze dit wel of niet toestaat. Pedagogisch medewerkers beantwoorden vragen van kinderen zo goed mogelijk, afgestemd op de leeftijd van het kind. We leren kinderen de meest gangbare woorden voor de geslachtsdelen. Pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen in hun ontwikkeling met betrekking tot seksualiteit maar stellen daarbij wel grenzen. Wij respecteren de persoonlijke grenzen van kinderen en begeleiden ze in het begrijpen van omgangsnormen over seksualiteit door uitleg te geven.

Interactievaardigheden

In hoeverre de pedagogische basisdoelen worden bereikt, hangt voor het grootste deel af van de manier van communiceren met de kinderen. Hoe beter de interactie tussen de pedagogisch medewerker en de kinderen, hoe beter het welbevinden en de ontwikkeling van de kinderen. Om kinderen goede emotionele en educatieve ondersteuning te bieden, is het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers de zes interactievaardigheden beheersen:

Pedagogische interactievaardigheden

- Sensitieve responsiviteit
De vaardigheid om signalen en behoeften van kinderen op te merken, goed te interpreteren en er passend op te reageren.
- Respect voor autonomie
De pedagogisch medewerker waardeert de eigenheid van de kinderen en stimuleert actief dat kinderen iets zelf doen, op hun eigen manier.
- Structureren en grenzen stellen
De pedagogisch medewerker biedt de kinderen overzicht door een vast dagritme en rituelen. Ze helpt de kinderen op een respectvolle manier bij het volgen van de regels.

Educatieve interactievaardigheden

- Praten en uitleggen
De pedagogisch medewerker biedt zoveel mogelijk een rijk taalaanbod en ze schept actief gelegenheden om de kinderen te laten praten.
- Ontwikkelingsstimulering
De pedagogisch medewerker benut de mogelijkheden van spel voor stimulering van het kind op sociaal-emotioneel, motorisch, cognitief, taal, en creatief gebied. Ze houdt daarbij rekening met de verschillen tussen kinderen.
- Begeleiden van interacties tussen kinderen

De pedagogisch medewerker creëert omstandigheden waarin kinderen samen met elkaar kunnen spelen en begeleidt het samenspel.

Fysieke aandacht

Onder fysieke aandacht verstaan wij bijvoorbeeld knuffelen, een aai over de bol, op schoot zitten, troosten, een hand geven, stoeien en lekker gek doen. Deze aspecten leveren een bijdrage aan het creëren van een huiselijke sfeer. Het geeft kinderen een gevoel van geborgenheid, veiligheid en vertrouwen in de pedagogisch medewerkers.

Belonen en corrigeren

Op de opvang hanteren we duidelijke grenzen. Kinderen leren heel snel wat wel en niet mag. Eigen aan kinderen is dat ze grenzen verkennen; tot hoever kan ik gaan, welke reactie krijg ik als ik dit doe en hoelang duurt het dan voor de pedagogisch medewerker reageert? Kinderen zijn hier heel verschillend in; het ene kind heeft veel lef en probeert veel uit en een ander kind reageert niet op aanwijzingen van de pedagogisch medewerker. Weer een ander kind probeert niet zoveel uit en is eigenlijk een beetje bang om 'stout' te zijn. We vinden het belangrijk dat de medewerkers positief leidinggeven; de medewerkers vallen het kind niet af, maar benoemen het gedrag en bieden gedragsalternatieven aan.

Op de opvang vinden wij het erg belangrijk om positief gedrag bij kinderen te benadrukken. We kijken op een positieve manier naar het kind en proberen dit gedrag zoveel mogelijk te belonen door bijvoorbeeld een complimentje te geven. Zo stimuleren wij kinderen tot positief gedrag en laten zien dat dit veel leuker is dan negatief gedrag. We hanteren hierbij het credo "belonen in het groot, corrigeren in het klein."

Lichamelijke en seksualiteit

Op de dagopvang hebben we er geen problemen mee als kinderen elkaar bloot zien in natuurlijke situaties zoals bij het verschonen of naar het toilet gaan. Als ouders of kinderen hier zelf problemen mee hebben dan houden we daar rekening mee. We laten de kinderen 's zomers niet bloot over het speelterrein lopen. De kinderen hebben minstens een luier of onderbroekje aan. We vinden het prima als peuters met elkaar kroelen of elkaar kusjes geven.

Doktertje spelen is geen probleem, zolang dokter en patiënt elkaars grenzen respecteren. De pedagogisch medewerkers zijn er om deze grenzen te bewaken en om gevaarlijke situaties te voorkomen. Er is ook afgesproken dat er geen kleren worden uitgetrokken.

Er wordt open over de verschillen tussen jongens en meisjes en hun geslachtsdelen gepraat.

Soms willen de kinderen bij de pedagogisch medewerkers aan billen, borsten of (zwangere) buik voelen. Het voelen aan billen en borsten laten we niet toe. In het geval van een zwangere buik, bepaalt de medewerkster zelf of ze dit wel of niet toestaat.

3.3 Individuele ontplooiingsmogelijkheden van het kind

We gaan ervan uit dat kinderen in principe alles wat ze zelf kunnen, ook zelf moeten doen. In kleine stapjes went het kind eraan dat het bijvoorbeeld zelf zijn schoenen uitdoet wanneer het naar binnen gaat. Het ene kind doet dit vanzelfsprekend, wil alles zelf doen, ook dingen die nog niet kunnen. Het andere kind is hier veel gemakzuchtiger in. Wanneer een kind zegt dat het iets niet kan, wordt hierop ingegaan. Iets wat je niet kan, kun je wel leren. Kinderen die het eng vinden om iets nieuws te leren, die last hebben van faalangst,

worden daarin begeleid. Ook vertellen we het kind steeds dat het niet belangrijk is dat je iets niet meteen goed doet, maar wel dat je het probeert. Op die manier leert het kind het en gaat het vanzelf steeds beter. Wanneer een kind voor het eerst iets leert of onzeker is over zijn eigen kunnen, wordt het daarbij bemoedigend toegesproken. Wij nemen niet automatisch dingen uit handen, maar wachten tot het kind klaar is met zijn eigen pogingen om bijvoorbeeld zijn jas aan te doen om buiten te gaan spelen. Als een kind vraagt om te helpen terwijl het eigenlijk datgene zelf al kan doen, of als we van mening zijn dat het kind het al kan leren, dan helpen we pas nadat het kind het zelf heeft geprobeerd.

Kinderen mogen zoveel mogelijk en wanneer de situatie het toelaat, hun eigen keuzes maken. Wij bieden hen daarbij overzichtelijke keuzemogelijkheden aan (bijvoorbeeld een puzzeltje maken of een boekje lezen). Als een kind eenmaal gekozen heeft, moet het zich dan ook aan deze keuze houden, maar als het kind het beu is en iets anders wil doen dan mag dat, nadat het kind alles heeft opgeruimd (eventueel met hulp). We stimuleren kinderen om zelf na te denken. Kinderen mogen bij ons hun eigen grenzen aangeven en wij respecteren deze ook. Als kinderen niet op schoot willen, niet willen kroelen of geen kusjes willen geven hoeft dit niet. We gaan dit niet forceren. Kinderen krijgen regelmatig complimentjes wanneer ze iets goed doen of iets proberen wat ze eigenlijk nog niet durven.

4 PEDAGOGISCHE PRAKTIJK

4.1 We doen het samen

Binnen KDV De Wegwijzer werken we samen aan de opvoeding en ontwikkeling van de kinderen.

Samen met de kinderen. Kinderen leren veel van elkaar; op je beurt wachten, samen spelen, samen ruzie maken en conflicten oplossen. Samen met ouders stemmen we de leefwereld van thuis en op de groep op elkaar af, samen met leerkrachten van school om een ononderbroken ontwikkel-leerlijn voor kinderen 0-13 jaar te creëren. Samen met de leerkrachten vormen we 1 team. En daar waar nodig is, wordt er samengewerkt met jeugdprofessionals om een kind de juiste ondersteuning te kunnen bieden als een kind extra ondersteuning nodig heeft.

4.2 Het begeleiden van de ontwikkeling van kinderen

KDV De Wegwijzer gaat uit van het Pedagogisch Kader kindercentra 0 - 4 jaar. De opvoeding is gericht op alle aspecten van de ontwikkeling; op de emotionele, sociale, cognitieve, creatieve, motorische en morele ontwikkeling van het jonge kind.

Stimuleren en uitdagen

Het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen vormt een wezenlijk onderdeel van de opvoeding en verzorging. De omgeving, in zijn breedste betekenis, moet veel uitdaging bieden zodat ze gestimuleerd en geprikkeld worden. Veel uitdagingen bieden zichzelf aan en zijn aan de ontwikkeling van het kind gebonden. De stappen van omrollen, zitten, kruipen, staan en lopen zijn natuurlijk indrukwekkend en houden het kind meer dan bezig. Soms nemen kinderen hier zelf minder initiatief in en moeten dan meer uitgedaagd worden. Ook voor de grotere kinderen moeten er genoeg uitdagingen zijn. De pedagogisch medewerker komt regelmatig met nieuwe uitdagingen om hun nieuwsgierigheid te prikkelen en leergierigheid te bevredigen. In de peutergroep wordt hieraan extra aandacht besteed.

4.2.1 De motorische ontwikkeling

De pedagogisch medewerkers scheppen voorwaarden voor het actieve spontane leren op motorisch en zintuiglijk gebied door te zorgen voor een veilige omgeving, door de ruimten in te richten naar de behoeften en mogelijkheden van de leeftijdsgroep die erin verblijft. Het dagritme zorgt ervoor dat de kinderen niet onder-of overprikkeld raken. Rustige activiteiten worden afgewisseld met actieve/bewegingsactiviteiten. De pedagogisch medewerkers zijn gericht op 'plezier' in bewegen, ze bieden gerichte activiteiten aan zoals kringspelletjes en imitatiespelletjes waarin kinderen uitgenodigd worden om samen te stampen, rennen of rollen. Maar ook het aanbieden van open spel materiaal nodigt kinderen al van heel jonge leeftijd uit tot exploreren. Door aanmoedigingen, kleine aanwijzingen en voorbeeldgedrag proberen de pedagogisch medewerkers spel en beweging uit te lokken bij de kinderen.

Buitenactiviteiten

Wij streven ernaar zoveel mogelijk met de kinderen naar buiten te gaan, weer of geen weer. Buitenlucht is goed voor de kinderen en verhoogt hun weerstand. Buiten hebben de kinderen de ruimte om te rennen en uit te razen. De kinderen hebben een eigen afgesloten buitenruimte, ingericht met materialen gericht op hun leeftijd. De pedagogisch medewerkers beschermen de kinderen tegen ongelukken en leren hen omgaan met de risico's.

4.2.2 De taalontwikkeling

De communicatie tussen pedagogisch medewerkers en kinderen is de basis van hun relatie. Jonge kinderen communiceren met heel hun lichaam. Het is belangrijk dat pedagogisch medewerkers oog hebben voor alle manieren waarop kinderen zich kunnen uiten. Huilen, een vragende blik, stil teruggetrokken gedrag, het is allemaal communicatie zonder woorden. Kinderen voelen zich gehoord wanneer pedagogisch medewerkers ingaan op interactie zonder woorden. Zo voelt een kind zich veilig en geborgen. Maar taal wordt al snel een belangrijk communicatiemiddel. Taal heeft houvast om de wereld te verkennen: door taal leren kinderen betekenis te geven en na te denken. Het is belangrijk dat kinderen alle gelegenheid krijgen om zich talig te uiten. Voortdurend communiceren tijdens het werk beschouwen we als een van de belangrijkste dingen. Zeker bij hele jonge kinderen zal de pedagogisch medewerker voortdurend aangeven wat ze gaat doen, waarom ze dat gaat doen en wanneer ze weer in het gezichtsveld terugkomt.

We spreken ABN met de kinderen. Natuurlijk gaat je stem automatisch de hoogte in wanneer je het tegen een kleintje hebt, maar we gebruiken hierbij geen babytaal of overdreven verkleinwoorden. Wanneer kinderen leren praten, stimuleren we hen dingen te benoemen in plaats van alleen aan te wijzen en zorgen we voor ruimte om te praten door de manier waarom we vragen stellen.

Het belang van voorlezen

Gebleken is dat kinderen die al van jongs af aan vertrouwd zijn gemaakt met boeken minder moeite hebben met zelf leren lezen op school. Daarom is het belangrijk om vroeg met voorlezen te beginnen. Bezig zijn met boeken is bezig zijn met taal. Wanneer je kinderen vroegtijdig in aanraking brengt met boeken stimuleer je de taalontwikkeling, maar ook de ontwikkeling van het gevoel, concentratie en fantasie. Voor jonge kinderen is alles nieuw en wat ze meemaken op een dag laat indrukken achter.

Ze hebben tijd nodig om deze indrukken te verwerken. Wij helpen het kind greep te krijgen op zijn omgeving door veel met het kind te praten en door samen boeken te bekijken waarin herkenbare situaties zijn weergegeven. Bovendien wordt door voorlezen de omgeving van het kind uitgebreid: met een boek leert het kind nieuwe begrippen en het vergroot zijn denkwereld.

Signaleren van taalachterstanden

De pedagogisch medewerkers hebben geleerd hoe ze de taalontwikkeling van kleine kinderen kunnen stimuleren. Tevens hebben ze geleerd hoe ze een mogelijke taal-spraakachterstand kunnen signaleren. Uiteraard wordt dit altijd besproken met de ouders/verzorgers. Indien nodig, wordt doorverwezen naar bv. de huisarts (gehoorproblemen), consultatiebureau en/of logopedie.

4.2.3 De cognitieve ontwikkeling

Deze ontwikkeling wordt voortdurend geprikkeld en gestimuleerd bij ons. Dit doen we o.a. aan de hand van spelletjes zoals bijvoorbeeld lottospel, puzzels en vormen en kleuren.

We letten erop dat de spelletjes zoveel mogelijk aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van het kind, maar tevens moeten de aangeboden spelletjes/puzzeltjes wel een prikkelend effect blijven houden op de kinderen. Bij obstakels/problemen laten we kinderen zoveel mogelijk zelf met oplossingen komen; op deze manier leren ze niet alleen zelf te denken maar ook creatief denken. Dit is een vaardigheid die erg van pas komt in de ontwikkeling van hun verdere leven.

Ordenen, rekenen, meten

Bij de peuters besteden we ook tijd aan ordenen, meten en rekenen.

- Ordenen is duidelijkheid en overzicht creëren in de omgeving. Voorbeelden: appels en peren zijn allebei fruit, een baby hoort bij papa en mama. Eerst ga je eten dan in bad, dan nog een verhaaltje voorlezen en dan slapen. Zo wordt de wereld om een kind voor hem begrijpelijk. Maar ook in spelletjes kan ordenen voor peuters leerzaam en vooral leuk zijn. Auto's bij auto's, blokken bij blokken, rood bij rood en groen bij groen.
- Meten: 'ik ben groter dan mijn babybroer maar papa is groter dan ik'. Maar ook in tijd kunnen peuters meten als zij daarbij geholpen worden. Daarom gebruiken de pedagogisch medewerkers dagritmekaarten. Daarop kunnen peuters voorspellen wanneer ze weer naar huis gaan. Ze volgen de dagelijkse handelingen via de dagritmekaarten en zien dat ze steeds dichterbij het moment komen dat ze opgehaald worden.
- Rekenen: pedagogisch medewerkers grijpen veel momenten aan om spelenderwijs met voorbereidend rekenen aan de slag te gaan. Bijvoorbeeld: uitdelen van crackers tijdens de kring: zijn er wel genoeg? Oh dat zijn er veel? Oh, oh ik zie maar drie crackers, hoeveel kindjes zijn er eigenlijk, hebben we wel genoeg?

4.2.4 Samen met de kinderen

In de kinderopvang wordt een kind samen met andere kinderen opgevangen in een groep. Meer dan thuis leren ze op deze manier omgaan met andere kinderen, samen delen, samen spelen, ruzie maken en weer goed maken. Voor kinderen is opvang in een groep vaak erg leuk: altijd speelkameraadjes, veel activiteit en leven in de brouwerij. Anderzijds vraagt groepsopvang ook wel wat van de kinderen, want het is niet altijd leuk om alle aandacht te moeten delen of op je beurt te moeten wachten terwijl je nu iets wilt vertellen. Wij vinden het erg belangrijk dat kinderen leren om respectvol met elkaar om te gaan, leren rekening te houden met elkaar. Voor kinderen is dit, wanneer ze klein zijn, erg moeilijk. Ze kunnen zich nog niet verplaatsen in een ander, alles draait om hen, ze zijn volledig op zichzelf gericht. Wanneer kinderen onderling ruzie maken grijpen we niet direct in, maar houden hen nauwlettend in de gaten en proberen we hen dit eerst zelf op te laten lossen. We leren kinderen om rekening te houden met elkaar en met volwassenen. Dit ook op het gebied van emoties. Wij vinden het erg belangrijk dat kinderen, hoe klein ze ook zijn, leren dat er omgangsvormen bestaan en die ook zelf leren hanteren. Dit gaat natuurlijk voor een groot gedeelte vanzelf. De pedagogisch medewerker en natuurlijk ook de oudere kinderen hebben hier een voorbeeldfunctie in.

4.2.5 De emotionele ontwikkeling

De emotionele ontwikkeling geeft aan hoe emoties zich bij een kind ontwikkelen. Emoties hebben een innerlijk aspect (dat wat je zelf voelt) en een uiterlijk aspect (dat wat een ander waarneemt). Niet alleen prikkels uit de omgeving en lichamelijke reacties bepalen hoe een kind reageert. Opvoeding, culturele verschillen, ervaring en temperament van het kind hebben ook invloed. Dankzij spel en steeds grotere taalkennis leert een kind beter met emoties om te gaan. In spel zie je hoe een kind met emotionele beelden speelt. Als een kind leert zijn gevoelens onder woorden te brengen en als het weet hoe het gevoelens kan uiten, krijgt het steeds meer grip op die gevoelens.

De pedagogisch medewerker moet ervoor zorgen dat het kind zich veilig, geborgen en geaccepteerd voelt en voldoende aandacht krijgt. Dit ervaren van nabijheid en geborgenheid geeft het kind een gevoel van basisvertrouwen. Dit basisvertrouwen is nodig voor een gezonde emotionele ontwikkeling. Het kind ontwikkelt zo een positief zelfbeeld. Als de emotionele ontwikkeling in evenwicht is gaat de sociale, motorische en cognitieve ontwikkeling ook vaak beter.

4.2.6 De creativiteitsontwikkeling

Creativiteit heeft niet zozeer te maken met wat je doet, maar meer met de manier waarop je iets doet. Kleine kinderen zijn creatief bezig als ze iets doen met materiaal dat een spoor achterlaat op bv. papier of zand. Ze zijn nog niet echt bezig met iets maken, maar met iets doen en dan zien ze het effect van hun handelen. Het is belangrijk kinderen de kans te geven om te voelen, proeven, knijpen, trekken, smeren en krassen. Zo ontdekken ze steeds meer en dat bevordert hun zelfvertrouwen.

Spelenderwijs oefenen ze hun motoriek en hun zintuiglijke ontwikkeling. Knutselen is ontdekken en kinderen krijgen inzicht in perspectief, iets kan plat zijn of hoog. Verder gaan ze een eigen smaak ontwikkelen en gaan bijvoorbeeld aangeven welke kleur ze mooi vinden en welke niet.

De pedagogisch medewerkers bieden de kinderen de mogelijkheid om zelf dingen te ontdekken, naar eigen inzicht en eigen idee, zonder voorbeeld.

De creatie van het kind wordt positief benaderd en de eigen inbreng van het kind gewaardeerd en gestimuleerd. Kortom: het proces is belangrijker dan het product!

4.3 Volgen van de ontwikkeling van kinderen

Elk kind binnen de opvang wordt gevolgd in zijn ontwikkeling met een kindvolgsysteem.

Er is intensief contact tussen de pedagogisch medewerker en de ouders van baby's tot 1 jaar, zodat goed ingespeeld kan worden op de behoeften van het kind.

Voor elk kind dat nieuw op de opvang komt, wordt na de gewenningsperiode een evaluatiegesprek met de ouders gehouden waarin a.d.h.v. de gegevens uit het kindvolgsysteem de gewenning en de ontwikkeling van het kind wordt besproken. Tevens worden de ervaringen van de ouders met de opvang besproken. De kinderen worden door de mentor van het kind in de kindbesprekingen met heel het team besproken.

Ouders krijgen twee keer per jaar een oudergesprek met de mentor. Deze mentor van het kind is verantwoordelijk voor het maken van een afspraak voor de oudergesprekken. Tijdens deze gesprekken worden onder meer de gegevens uit het kindvolgsysteem besproken. Als uit deze gegevens blijkt dat er extra begeleiding/zorg voor kind nodig is, wordt er in overleg met de ouders een handelingsplan opgesteld.

4.3.1 Samen met jeugdprofessionals

Wanneer we het vermoeden krijgen dat een kind zich anders ontwikkelt dan normaal verwacht kan worden, of wanneer ouders ons vragen in die richting stellen, wordt een kind extra geobserveerd. Als we zelf het gevoel hebben dat de ontwikkeling anders verloopt, wordt dit altijd kenbaar gemaakt aan de ouders en spreken we onze zorg uit. Indien nodig wordt er na overleg met de ouders een plan van aanpak gemaakt. Daarnaast verwijzen we ouders naar de deskundige instanties en proberen zelf ook waar mogelijk tips te geven. Indien er externe zorg nodig is, worden de ouders door onze medewerker ondersteund bij de aanmelding.

4.3.2 Samenwerking met Thuiszorg en andere zorginstanties

De pedagogisch medewerkers hebben 4 keer per jaar structureel overleg met de jeugdverpleegkundige van de Thuiszorg. Ze kunnen bij elkaar terecht voor advies en informatie. De Thuiszorg speelt tevens een belangrijke rol in het doorverwijzen van peuters die nog niet een kinderdagopvang of peuteropvang bezoeken, maar wel wat ondersteuning kunnen gebruiken op 1 of meerdere ontwikkelingsgebieden. Alle gesprekken over specifieke kinderen vinden uitsluitend plaats wanneer ouders daar (schriftelijk) toestemming voor hebben gegeven.

Wanneer uit observaties blijkt dat er vragen zijn met betrekking tot de ontwikkeling van een kind, kan het gebeuren dat er contact gezocht wordt met een externe zorgorganisatie. Ook dit zal altijd voorafgegaan worden door een traject waar de ouders bij iedere stap betrokken worden.

4.4 Voorschoolse educatie

KDV De Wegwijzer staat achter de visie van LPS dat de ontwikkelingsstimulering van het individuele kind centraal staat. KDV De Wegwijzer wil niet uitgaan van achterstanden maar juist inzetten op ontwikkelingsstimulering van kinderen.

Professor spraak- en taalstoornissen en lector Early Childhood, mevr. S Goorhuis Brouwer, en Dhr. B Levering, Emeritus Lector algemene pedagogiek, benadrukken dat veel VVE-programma's voorbijgaan aan het feit dat de ontwikkeling van kinderen met name op deze leeftijd extreem kan verschillen. Er zit soms een enorm verschil in leeftijd waarop kinderen een bepaald taalniveau halen (bijvoorbeeld het aantal woorden dat ze kennen). Hier kunnen peuters op afgerekend worden terwijl dit kan duiden op een normale spreiding in de ontwikkeling.

KDV De Wegwijzer staat achter hun opvatting dat het te vroeg aanleren van schoolse vaardigheden waar kinderen nog niet voor open staan, geen zin heeft. Jonge kinderen moeten juist ruimte krijgen om te spelen- iets wat wél bij hun leeftijd past en hoort. VVE gericht op ruimte geven aan kinderen om zich te Verwonderen, Verrijken en Ervaringen opdoen. Niet het focussen op de schoolse vaardigheden van kinderen zelf, maar creëren van spelmogelijkheden voor peuters en focussen op de vaardigheden van de pedagogisch medewerkers. Daarom werkt KDV De Wegwijzer met een beredeneerd aanbod.

4.4.1. Beredeneerd aanbod

Bij KDV De Wegwijzer hebben alle pedagogisch medewerkers op een VE groep een geldig VE certificaat. Daarnaast wordt er gewerkt met een beredeneerd aanbod. Een passend aanbod van activiteiten van de vier verplichte ontwikkelingsgebieden om tegemoet te komen aan de ontwikkelingsbehoeften van de kinderen. Het wordt samengesteld op basis van de gegevens uit het observatiesysteem en de inhoudsdoelen van het jonge kind.

Hiervoor hebben alle medewerkers een training gevolgd bij Bazaltgroep, samen met de leerkrachten van de groepen 1 en 2 van het basisonderwijs.

LPS wil hiermee de doorgaande lijn tussen de voorschool en de vroegschool verder versterken.

Bij de training beredeneerd aanbod zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- Het realiseren van een ononderbroken ontwikkeling voor kinderen van 0-6 jaar
- Een focus op spelend leren
- Een focus op een betekenisvol aanbod
- Beredeneerd werken, gericht op ontwikkeling van kinderen

In de training hebben deelnemers geleerd:

- Aan te sluiten bij het actuele niveau van denken en handelen van het jonge kind;
- De ontwikkeling van jonge kinderen te observeren, te registreren en hierbij te analyseren en vervolgens een passend aanbod te creëren;
- Te sturen op de ontwikkeling van eigen professionaliteit;
- Te inspireren en het betrekken van collega's.

Daarnaast wordt er gewerkt aan een doorgaande lijn in werkwijze tussen voorscholen en vroegscholen. Om te zorgen dat de doorgaande ontwikkelingslijn tussen de voorschool en de basisschool geborgd blijft, wordt gebruik gemaakt van een borgingsdocument. Hierin staan samenwerkingsafspraken tussen de peuteropvang en de groepen 1-2 van de basisschool.

Op KDV De Wegwijzer werken we met het bronnenboek Uk & Puk. Dit sluit aan op de methode Schatkist die op de basisschool gebruikt wordt. Uk & Puk is onderdeel van een doorgaande leerlijn, van Schatkist in groep 1 –2 en Veilig leren lezen, de KIM-versie in groep 3

Uk & Puk is een totaalprogramma dat de brede ontwikkeling van alle kinderen stimuleert. Iedere dag komen aan de hand van thema's spelenderwijs de verschillende ontwikkelingsgebieden (spraaktaal – motoriek – sociaal emotioneel – rekenprikkel) aan bod. Dit gebeurt middels onder andere voorlezen, zingen, creatieve activiteiten en beweegspelletjes.

Centraal in alle thema's staat de pop Puk, die het vriendje van de kinderen is en daarmee een extra "kind" op de groep is. Binnen een thema wordt herhaling ingebouwd door activiteiten terug te laten komen en doordat begrippen bij verschillende activiteiten steeds weer aan de orde komen. Eens in de 5 á 6 weken wordt er met een ander thema gewerkt. Dit wordt vastgelegd in een jaarplanning. Voor elk thema wordt een weekplanning gemaakt, waarin wordt vastgelegd welke activiteiten wanneer worden gedaan. Er blijft natuurlijk altijd ruimte voor spontane activiteiten. Binnen de thema's werken we daar waar mogelijk is ook met schoolbrede thema's.

4.4.2 Kindvolgsysteem

Binnen ons VE beleid streven wij ernaar om hetzelfde genormeerd kindvolgsysteem te gebruiken als de basisschool waarmee wij samenwerken. Op onze locatie werken we met het KVS KIJK! Wat aansluit op het observatiesysteem in de groepen groep 1-2 op de basisschool.

4.4.3 VE-certificering

Alle pedagogisch medewerkers hebben het keuzeonderdeel basis ontwikkelingsgericht werken in de VVE afgerond. Hiernaast volgen zij ook de interne training Beredeneerd aanbod. Ook beheersen zij allen ten minste het taalniveau 3F op de onderdelen Mondelinge Taalvaardigheden en lezen.

Elk jaar maakt iedere opvanglocatie een VE opleidingsplan waarin beschreven wordt hoe de deskundigheid van de medewerkers bevorderd wordt.

4.4.4 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie

Door het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie (VE) wordt:

1. Het aantal uren VE per 1 augustus 2020 uitgebreid naar 960 uur voor peuters van 2,5 tot 4 jaar.
2. Per 1 januari 2022 de inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker verplicht.

Ureuitbreiding voorschoolse educatie; 960 uur

LPS Kinderopvang wil bij de invoering van de 960 uur norm zoveel mogelijk aansluiten bij de bestaande situatie en de wensen van de ouders. In overleg met de oudercommissie zijn afspraken gemaakt hoe vormgegeven gaat worden aan de 960 uur norm.

KDV De Wegwijzer biedt 40 weken per jaar, 5 dagen per week en verspreid over de dag VVE aan. Op deze manier wordt in 1,5 jaar tijd aan de 960 uur norm voldaan.

Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach VE

LPS Kinderopvang heeft 3 pedagogisch beleidsmedewerker/coaches VE in dienst.

De pedagogisch beleidsmedewerkers/ coaches VE hebben de volgende taken:

- Coachen pedagogisch medewerkers VE.
- Observeren peuters.
- Planmatig werken aan sociaal-emotioneel, spraak, taal-rekenen en motorische ontwikkeling.
- Coaching en structuur aanbrengen in de kindbesprekingen.
- Mede opstellen en bewaken borgingsdocument voor warme overdracht basisschool.
- Opstellen zorgplannen/ontwikkelplannen VE-peuters.

Groepsgrootte en BKR in VE groepen: voorschoolse educatie op de verticale groep

VE wordt door ons uitgevoerd in een verticale groep. Om ervoor te zorgen dat er voldoende rekening wordt gehouden met de verschillende leeftijdsgroepen in de verticale groep (baby's, dreumesen en peuters), zorgen we dat er gestructureerd gewerkt wordt. Bij KDV De Wegwijzer krijgen de kinderen van 2 tot 4 jaar op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag op hun leeftijd afgestemde VE activiteiten aangeboden. Dit kan in de eigen groepsruimte maar ook in de aangrenzende groepsruimte die is ingericht voor kinderen in de leeftijd van 2 t/m 6 jaar.

Tijdens de uitvoering van deze activiteiten zullen we altijd kind volgend en ontwikkelingsgericht werken. PM'ers sluiten (binnen het thema) aan bij de belevingswereld en interesse van het kind. De eigen inbreng van het kind is een essentieel onderdeel in elke activiteit. Door tijdens de activiteiten doelgericht te werken aan de verschillende ontwikkelingsgebieden begeleiden de PM'ers de kinderen om het volgende stapje in hun ontwikkeling te maken en zo ook de overgang naar de basisschool zo soepel mogelijk te laten verlopen zodat er écht sprake is van een doorgaande leerlijn.

De VE activiteiten kunnen zowel binnen als buiten worden uitgevoerd, zowel in een groep als individueel.

Inrichting en spelmateriaal hebben veel invloed op het spel van kinderen. Vrij spel is een wezenlijk onderdeel van het aanbod aan kinderen. Daarom zorgen we voor een rijk ingerichte speelleeromgeving met verschillende speelhoeken, zoals een huishoek, bouwhoek, leeshoek. Om de zelfstandigheid van de kinderen te stimuleren zorgen we ervoor dat de kinderen zoveel mogelijk zelf het spelmateriaal kunnen kiezen, pakken en opruimen. Op de groepen is ook open spelmateriaal aanwezig. Dit geeft mogelijkheden om te ontdekken en prikkelt de fantasie. Een doos kan bijvoorbeeld verschillende functies hebben: een hut, een trein, een boot, een tafeltje, een wiegje voor de pop. Kinderen leren zo spelenderwijs oplossingen zoeken voor problemen die ze tegenkomen tijdens het vormgeven van hun ideeën.

De groepsruimtes worden gedurende het lopende thema ingericht met materialen die bij het thema horen. Zo kan tijdens het thema Hatsjoe! een ziekenhuisje worden ingericht en staan in de themahoek van Reuzen en kabouters materialen die met groot en klein te maken hebben, waar kinderen mee kunnen spelen.

4.4.5 Samen met ouders: Betrekken van ouders bij stimuleren van de ontwikkeling van kinderen

KDV De Wegwijzer vindt het erg belangrijk ouders te betrekken bij het reilen en zeilen op het kinderdagverblijf. Wanneer ouders daadwerkelijk gaan deelnemen (participeren) aan het programma op de kinderopvang wordt de lijn tussen thuis en de opvang versterkt. Dat is voor peuters die extra ontwikkelingsstimulering nodig hebben, erg belangrijk. Wanneer ouders voortgaan op datgene wat er op de groep gebeurt, heeft het werken met VE programma's maximaal effect. Dit doen we door bijvoorbeeld ouders mee te laten draaien op de groep, het meegeven van voorleesboekjes van het behandelde thema, spelletjes over het thema en de themanieuwsbrief. Uitgangspunt is dat wij aansluiten bij de mogelijkheden en behoeften van ouders.

4.4.6 Samen met school: doorgaande lijn naar de basisschool

Om een doorgaande ontwikkelingslijn te bevorderen werkt KDV De Wegwijzer met een warme overdracht naar groep 1 van de basisschool. Er is goed overleg tussen de pedagogische medewerker op de groep en de leerkracht van groep 1 en 2 van de basisschool. Dit peuter-kleuter-overleg vindt één keer in de 6 weken plaats.

De interne begeleider van school wordt geraadpleegd als er zorgen/ vragen zijn over de oudste peuters. Er wordt gebruik gemaakt van de gegevens uit het kindvolgsysteem. Hiervoor wordt altijd vooraf toestemming gevraagd van de ouder(s). Voor VE kinderen geldt dat bij voorkeur de warme overdracht plaatsvindt in aanwezigheid van de ouder(s).

4.4.7 Evaluatie VE beleid en VE opleidingsplan

Elk jaar wordt VE opleidingsplan en het pedagogisch beleidsplan met hierin het VE-beleid middels een evaluatieformulier geëvalueerd met het team en de oudercommissie.

5 PERSONEEL EN DE GROEPEN

5.1 Opvang in groepen

KDV De Wegwijzer werkt met een verticale stamgroep. De verticale groep bestaat uit kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Er wordt gewerkt met vaste pedagogisch medewerkers en vaste invalkrachten.

Aan een kind in de leeftijd tot één jaar worden twee vaste pedagogisch medewerkers toegewezen. Op de dagen dat het kind komt, is er altijd minimaal een van deze twee pedagogisch medewerkers werkzaam. Als de omvang van de stamgroep om inzet van meer dan twee pedagogisch medewerkers vraagt, dan worden er maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers aan het kind toegewezen.

Aan een kind van één jaar of ouder worden drie vaste beroepskrachten toegewezen waarvan per dag tenminste één beroepskracht werkzaam is in de stamgroep van dat kind.

Als een vast gezicht ziek is, verlof heeft of op vakantie is, mag een andere beroepskracht ingezet worden, in plaats van het vaste gezicht. Er moet dan wel aan de volgende voorwaarden voldaan worden:

- aan een kind mogen volgens het vaste gezichtencriterium maximaal 2 of 3 vaste gezichten worden toegewezen;
- er is geen ander vast gezicht beschikbaar dat ter vervanging kan worden ingezet;
- het vaste gezicht dat uitvalt door ziekte, vakantie of verlof mag niet langer dan 4 aaneengesloten weken afwezig zijn;
- bij het inzetten van een andere beroepskracht, moet de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind geborgd zijn.

We zorgen ervoor dat de PM'ers gespreid vakanties opnemen. Omdat we een kleine locatie zijn, werken we vaak maar met maximaal twee of drie PM'ers tegelijk. We proberen altijd het derde gezicht aanwezig te laten zijn bij ziekte van een medewerker. Op deze wijze is er voor kinderen een veilige stabiele omgeving ook als het eerste of tweede vaste gezicht vakantie heeft. Naast deze vaste gezichten worden ook andere pedagogisch medewerkers ingezet. Voor kinderen die flexibele opvang afnemen wordt dit vaste gezichtenbeleid niet toegepast.

Bij het inzetten van een andere beroepskracht, moet de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind geborgd zijn. Dit doen wij door een "niet vast gezicht" nooit alleen op een groep te laten staan. Het "niet vaste gezicht" wordt dus altijd ingezet naast een ander vast gezicht van de groep. Daarnaast neemt het "niet vaste gezicht" de tijd voor de kinderen, stelt zich netjes voor aan de ouders en is eerder aanwezig voor een dienst zodat zij zich goed kan inlezen over de groep en de kinderen. Naast deze vaste gezichten worden in nood ook andere pedagogisch medewerkers ingezet.

5.1.1 Regelingen Beroepskracht-kind ratio

KDV De Wegwijzer hanteert de algemene lijn in het BKR en groeps grootte in de stamgroepen van de kinderdagverblijven conform de Landelijke Beleidsregels.

KDV De Wegwijzer werkt met een verticale groep, hier wordt het aantal beroepskrachten bepaald door berekening van het rekenkundige gemiddelde van de door de leeftijdscategorieën geldende maximale aantallen kinderen, waarbij naar boven afgerond kan worden.

5.1.2 Dagindeling

Op de groepen wordt gewerkt met van een vaste dagindeling en vaste overgangsrutuelen, zodat de kinderen weten waar ze aan toe zijn, wat veiligheid biedt aan de kinderen. Voorspelbaarheid en duidelijkheid dragen

ook bij aan het gevoel van veiligheid voor het kind. Dit creëren we door een vast dagritme te hanteren waarbinnen ruimte is voor individuele behoeften van een kind. Voor baby's geldt dat zoveel mogelijk aangesloten wordt op het ritme van thuis. Zij hebben dus hun eigen drink- en slaapritme. De kinderen worden tussendoor regelmatig verschoond. Tijdens dit moment is er persoonlijke aandacht voor het kind zoals even knuffelen, aankijken, praten of zingen. Naarmate de kinderen ouder worden gaan ze steeds meer mee in het dagritme van de groep. Om het dagritme voor kinderen visueel te maken wordt er gebruik gemaakt van dagritmekaarten. De dagindeling ziet er in grote lijnen als volgt uit:

7.00 - 9.00 uur Binnenkomst

De kinderen worden gebracht en nemen afscheid van hun vader of moeder. De kinderen kiezen zelf waar ze mee willen spelen.

9.00 – 9.30 uur Eet- en drinkmoment

De kinderen gaan aan tafel of in de kring en krijgen water of thee en fruit. Voor het eten en drinken wordt een vast liedje gezongen. Hierna wordt er een gezamenlijke activiteit gedaan zoals zingen, voorlezen of een kringspelletje.

9.30 - 11.30 uur VVE activiteiten en vrij spelen Aan de hand van de themaplanning worden activiteiten gedaan in een kleine groep kinderen van 2-4 jaar of individueel. In principe wordt er altijd buiten gespeeld. Binnen is er ook tijd voor vrij spel.

10.00 - 10.45 uur Verschonen en naar toilet gaan

In overleg met ouders wordt aandacht besteed aan de zindelijkheid van kinderen.

11.30 - 12.30 uur Lunch

Gezamenlijke lunch

12.30 - 13.00 uur Breng- en haalmoment

Ochtendkinderen worden gehaald / middag kinderen gebracht

12.30 - 14.30 uur Slapen

Sommige kinderen gaan naar bed. De andere kinderen worden voorgelezen, gaan snoezelen of gaan vrij spelen.

14.00 - 15.00 uur Vrij spel

Er komen kinderen uit bed. We gaan plassen, verschonen en aankleden. Kinderen mogen vrij spelen.

15.00 uur Eet- en drinkmoment & activiteit

Kinderen gaan aan tafel voor een cracker, groente en drinken Gezamenlijke thema activiteit zoals zingen, verhaaltje vertellen, spelletje, knutselen

16.00 - 18.00 uur Vrij spel (binnen of buiten)

Kinderen worden opgehaald, ouders ontvangen overdracht

Respectvolle verzorging

Wij vinden het heel belangrijk dat verzorgingsmomenten zoals verschonen, aankleden en eten geven zorgvuldig uitgevoerd worden. Vooral bij baby's en dreumesen zijn dit momenten waarop er persoonlijk contact is tussen pedagogisch medewerker en het kind. Wij doen dit door volle aandacht voor het kind te hebben, het tempo van het kind te volgen en altijd te benoemen wat er gaat gebeuren (bv. Ik ga je een schone luier geven). Gerichtte persoonlijke aandacht tijdens verzorgingsmomenten bevordert dat een kind goed slaapt en zelfstandig en tevreden speelt.

5.1.3 Drie uursregeling

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, kan worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio gedurende maximaal drie uur per dag. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet. Is er in zo'n situatie slechts één pedagogisch medewerker in de opvang, dan is er ter ondersteuning ten minste één andere volwassene als achterwacht in het gebouw aanwezig.

De exacte tijdstippen waarop van de BKR wordt afgeweken worden niet vastgelegd. Wel de algemene kaders over de inzet van personeel, de BKR en het afwijken hiervan. Aan de hand van een overzicht van de ingezette beroepskrachten en presentielijsten van kinderen in Kidsconnect (inclusief een indicatie van de aankomst- en vertrektijd) kan aangetoond worden dat wordt voldaan aan de BKR en de drie-uursregeling.

Het afwijken van de BKR komt met name voor tijdens pauzemomenten van de medewerkers en tijdens het openen en sluiten. Gedurende de tijden dat er afgeweken wordt van de BKR zijn er door de volgende redenen minder kinderen op de groep:

- Gedurende het afwijken van de BKR tijdens de pauzetijden liggen er kinderen op bed en zijn er dus op de groep minder kinderen.
- Gedurende het afwijken van de BKR van 7.00 en 8.30 uur en van 17.00 tot 18.00 uur zijn ook minder kinderen aanwezig op de groep. Dit heeft te maken met de haal- en brengtijden van ouders.

Wanneer wij afwijken van de BKR waarborgen wij de behoefte van het kind door op dat moment een rustige activiteit aan te bieden op de groep waarbij alle kinderen die op dat moment niet slapen of nog niet opgehaald zijn deel kunnen nemen. Tijdens het afwijken van de BKR in de ochtend wordt vrij spel aangeboden en worden daarnaast activiteiten voor de kinderen aan tafel en in de hoeken aangeboden.

5.1.4 Stamgroepen

De opvang vindt plaats in stamgroepen. KDV De Wegwijzer informeert de ouders en de kinderen bij aanvang van de opvang in welke stamgroep het kind verblijft en welke pedagogisch medewerkers op welke dag bij welke groep horen.

In het intakegesprek wordt aan ouders gevraagd of zij toestemming geven om hun kind tijdelijk in een andere groep op te vangen. Zij geven hiervoor schriftelijk toestemming in Konnect. Ieder kind maakt maximaal van twee stamgroep ruimtes gebruik gedurende de week.

5.1.5 Verlaten van de stamgroep en/of groepsruimte

Kinderen kunnen de stamgroep en/of de groepsruimte verlaten bij bijzondere activiteiten. Bijzondere activiteiten zijn:

- Deelname aan (VE) activiteiten samen met een andere groep/school.

- Alle vormen van buitenspel. Kinderen van verschillende groepen kunnen samen op de buitenspeelruimte zijn
- Excursies, uitstapjes: met toestemming van de ouders mogen kinderen in voorkomende gevallen de groepsruimte verlaten voor “uitjes”. Het kan hier gaan om een bezoek aan de speeltuin, bos of supermarkt.
- Grote activiteiten zoals sinterklaas- en kerstvieringen, waaraan grote groepen kinderen gezamenlijk deelnemen.

Hierbij zijn altijd de vaste pedagogisch medewerkers bij aanwezig. En er wordt rekening gehouden met de BKR.

Als voor een activiteit de stamgroep en/of de goepsruimte verlaten wordt is dat nooit op structurele basis en altijd met pedagogische onderbouwing. PM'ers zijn bij het verlaten van stamgroep of groepsruimte extra alert op het welzijn en welbevinden van de kinderen.

5.1.6 Samenvoegen van stamgroepen

Op KDV De Wegwijzer is sprake van één stamgroep waardoor er niet zal worden samengevoegd. Wel worden de kinderen van de BSO op structurele momenten opgevangen in de stamgroep KDV.

Op dagen met een structureel lage bezetting, dat wil zeggen tijdens schoolvakanties, studiedagen en tijdens vakanties van personeel voegen we de basisgroep van de BSO samen gedurende het opvangcontract op maandag t/m met de stamgroep KDV. Op deze dagen is de stamgroep van het KDV geopend. De kinderen van de BSO worden dan in de groepsruimte van het KDV opgevangen. Ze kunnen wel naar de andere ruimtes uitwijken om spelmateriaal te pakken, fruit te eten of voor een zelfstandige of gezamenlijke activiteit. Gezien de leeftijden van de kinderen bij samenvoegen (namelijk 0 tot 13 jaar) verandert het maximale op te vangen kinderen naar 16. Ook in het geval van samenvoegen blijven we ons bewust van de veiligheid en de pedagogische kwaliteit zowel voor de allerjongste als voor de oudste kinderen – denk hierbij o.a. aan observeren op welzijn, welbevinden en betrokkenheid.

De vaste beroepskrachten, met opleidingseisen geldend voor de dagopvang, zijn op deze momenten aanwezig. Ook geldt op deze momenten het beleidsplan veiligheid & gezondheid van het KDV.

Ook in incidentele gevallen is het mogelijk dat de basisgroep BSO samenvoegt met de stamgroep KDV. In het geval van incidenteel samenvoegen worden ouders daarover geïnformeerd via het ouderportaal. De toestemming voor deze incidentele opvang in de stamgroep KDV is geregeld in het ouderportaal.

5.1.7 Overstap nieuwe groep

Bij de overstap naar de volgende groep (buitenschoolse opvang) vertelt de pedagogisch medewerker minimaal 1 maand van tevoren aan de ouders hoe de overstap geregeld wordt. De mentor van het kind stelt de medewerker(s) van de nieuwe groep voor aan de ouders en bespreekt met de ouder hoe het wennen op de nieuwe groep het beste aangepakt kan worden.

5.2 Beleid afname extra dagen

Wij werken met vaste dagen op onze dagopvang. Dit komt de stabiliteit van de groepen, het zich veilig voelen van kinderen en daarmee de pedagogische kwaliteit van de opvang ten goede. Bij de dagopvang kan het echter voorkomen dat een ouder incidenteel op andere dan de vaste dagen opvang nodig heeft voor haar kind. Dit kan alleen mits er plek is op de groep. Deze opvang wordt extra in rekening gebracht.

5.3 De pedagogisch medewerkers

LPS Kinderopvang werkt met ervaren, goed opgeleide pedagogisch medewerkers. Alle medewerkers zijn in het bezit van een verklaring omtrent gedrag (VOG) en zijn ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang. Met het personenregister worden medewerkers continu gescreend op strafbare feiten die belemmerend of bezwaarlijk zijn bij het werken met kinderen.

5.3.1 Professionalisering medewerkers

LPS Kinderopvang wil haar medewerkers uitdagen stil te staan bij hun kunde, hun keuzes voor werk en hun vitaliteit om hiermee zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun werk, persoonlijke doelen en eigen ontwikkeling en loopbaan. Een goede beroepsopleiding alleen is niet meer voldoende om je werk op kwalitatief niveau uit te voeren. De medewerker zal zich voortdurend moeten blijven afvragen of zijn kennis en kunde nog wel 'up to date' is. Via bijscholing is kennis bij te spijkeren, maar zeker zo belangrijk is goede begeleiding en training op de werkplek.

Onderdelen van het leerbeleid van LPS Kinderopvang zijn:

- Het introductieprogramma
- Leren gedurende het werken
- Het collectief scholingsprogramma
- Individuele studiebehoeften; vak en/of loopbaangericht

LPS Kinderopvang heeft haar leerbeleid beschreven in het Opleidingsplan. Elk jaar wordt een opleidingsplan gemaakt. Hierin staat beschreven hoe LPS Kinderopvang vormgeeft aan de deskundigheidsbevordering van haar medewerkers. Alle medewerkers krijgen regelmatig bij- en nascholingen.

5.3.2 Coaching medewerkers

LPS Kinderopvang heeft pedagogische coaches aangesteld. Deze coaches zijn verantwoordelijk voor de ondersteuning van de pedagogisch medewerkers in de uitvoering van hun werkzaamheden.

Er wordt gewerkt met een jaarplan waarin inzichtelijk wordt gemaakt wat het verplichte aantal uren coaching per kindcentrum is en hoe deze uren ingezet worden. De coaches zijn gekoppeld aan locaties. De pedagogisch medewerkers kunnen bij de coaches terecht voor:

- Coaching on the job
- Individuele coaching
- Team coaching
- Trainingen

Nieuwe medewerkers worden bij de start extra begeleid door een van de coaches door middel van individuele gesprekken en groepsbijeenkomsten.

5.3.3 Stagiaires en beroepskrachten in opleiding

Naast vaste pedagogisch medewerkers werken wij ook met stagiaires en beroepskrachten in opleiding. LPS Kinderopvang is door S-BB officieel aangemerkt als erkend leerbedrijf. Bij ons kunnen leerlingen vanuit verschillende opleidingsinstanties stagelopen, zoals Pedagogisch Medewerker (mbo-niveau 3), Gespecialiseerd Pedagogisch Medewerker (mbo- niveau 4) maar ook hbo- opleidingen in de sector Social Work of Communicatie.

Binnen de stage op de dagopvang verrichten de stagiaires verzorgende activiteiten zoals verschonen, helpen bij eten en drinken en schoonhouden van de ruimte en ontwikkeling stimulerende activiteiten met de kinderen zoals boekjes voorlezen, samen knutselen en buitenspelen.

Stagiaires en beroepskrachten in opleiding die bij ons stage lopen zijn, net als al onze pedagogisch medewerkers, in het bezit van een VOG. Dit is een verklaring omtrent goed gedrag. Zij moeten deze kunnen overleggen anders wordt de stage niet toegestaan. De inzet van beroepskrachten in opleiding en stagiaires geschiedt overeenkomstig de voorwaarden van cao-kinderopvang. De stagiaires en beroepskrachten in opleiding worden begeleid door de interne stagebegeleiders van LPS, die zijn geschoold in het bieden van stagebegeleiding.

5.3.4 Zij instromers

LPS Kinderopvang kan gebruik maken van de mogelijkheid zij-instromers op te leiden tot pedagogisch medewerker. Er wordt middels Diplomacheck Kinderopvang werkt! gekeken of een kandidaat in aanmerking komt voor het zij-instroomtraject. Indien dit het geval is komt de kandidaat in aanmerking voor het verkort traject zij-instroom van LPS Kinderopvang (Zie notitie Verkort traject zij-instroom LPS Kinderopvang 2022).

De medewerker krijgt een arbeidsovereenkomst als pedagogisch medewerker in ontwikkeling. Zij/hij wordt meegeteld in de beroepskracht-kindratio (BKR), waarbij rekening gehouden wordt met de eis dat er maximaal een derde van het minimale in te zetten aantal beroepskrachten op een locatie pedagogische medewerkers in ontwikkeling, student-medewerkers of stagiaires zijn.

LPS Kinderopvang maakt binnen 2 maanden nadat de medewerker is begonnen een persoonlijk ontwikkelplan. In dit plan staat hoe de medewerker gaat werken aan haar ontwikkeling als pedagogisch medewerker, zodat ze uiteindelijk voldoet aan de kwalificatie-eis voor pedagogisch medewerker. De medewerker wordt ingeschreven in het Personenregister. Indien de medewerker in ontwikkeling nog niet aantoonbaar beschikt over taalniveau 3F, is de medewerker verplicht te voldoen aan de 3F taaleis IKK. De medewerker in ontwikkeling krijgt op de groep begeleiding van een toegewezen naaste (gekwaliceerde pedagogisch medewerker) collega. Hiernaast krijgt zij een pedagogische coach toegewezen voor individuele pedagogische coaching en het opstellen van het persoonlijk ontwikkelingsplan.

KDV de Wegwijzer heeft momenteel geen zij instromers.

5.3.5 Vrijwilligers

Binnen IKC De Wegwijzer vervullen twee vrijwilligers een belangrijke rol in de dagelijkse werking en ondersteuning van het IKC. Hun inzet varieert, maar is altijd gericht op het mede onderhouden van de speelleeromgeving. Zij voeren geen verzorgende taken uit binnen ons IKC.

Voorbeelden van hun taken:

- Onderhouden van de buitenruimte: de vrijwilligers helpen met het onderhouden van de buitenruimte, ze betrekken ook kinderen in dit onderhoud.
- Onderhouden van de binnenruimte: de vrijwilligers zijn ook betrokken bij het onderhouden van de binnenruimtes.
- Ondersteuning bij evenementen: Bij speciale gelegenheden, zoals schoolfeesten, sportdagen of uitstapjes, spelen de vrijwilligers een cruciale rol in de organisatie en begeleiding, waardoor deze evenementen soepel verlopen en iedereen kan deelnemen.

- Inzetbaar als achterwacht.

Bovendien draagt hun betrokkenheid bij aan een hechte gemeenschap binnen het IKC, waar zowel kinderen als leerkrachten en PM'ers op kunnen vertrouwen.

6 VEILIGHEID EN GEZONDHEID

6.1 Gezond en gelukkig

LPS Kinderopvang wil dat kinderen gezond opgroeien. Gezond opgroeien betekent: gezond eten, gezond bewegen, gezonde mediawijsheid, gezonde sociale vaardigheden en gezonde vrijetijdsbesteding. We zien kinderopvang als een kansrijke plek om kinderen vertrouwd te maken met een gezonde leefstijl. Zo werken wij aan gelijke kansen voor ieder kind. Gezonde kinderen zitten ook beter in hun vel, zijn actiever en fitter en hierdoor gelukkiger. Dit alles willen wij realiseren in een veilige omgeving.

6.2 Veiligheid en gezondheid

LPS Kinderopvang heeft een veiligheid en gezondheidsbeleid. Dit beleid is voor elke locatie specifiek gemaakt. In dit beleid worden grote risico's onderkend en wordt beschreven hoe hier maatregelen voor getroffen worden. Ook wordt beschreven hoe kinderen geleerd worden om te gaan met kleine risico's. Dit beleid en het hierbij behorende plan van aanpak is ontwikkeld samen met de pedagogisch medewerkers. Dit beleid en het plan van aanpak worden actueel gehouden door jaarlijkse evaluatie met het team en de oudercommissie en na gebeurtenissen die daartoe aanleiding geven (bv. door een verbouwing, ongeval e.d.).

In 5.1.6. staat een paragraaf omschreven over het samenvoegen van de basisgroep BSO met stamgroep KDV. Op momenten dat er sprake is van deze samenvoeging geldt het veiligheid- en gezondheidsbeleid van het KDV.

6.2.1 Gezonde Kinderopvang

Verantwoorde kinderopvang = gezonde kinderopvang. Om een bijdrage te leveren aan gezond opgroeien van kinderen creëren wij een gezonde, actieve en veilige omgeving, waar pedagogisch medewerkers zelf het gezonde voorbeeld geven.

KDV De Wegwijzer kiest ervoor structureel de gezondheid en gezonde leefstijl van kinderen te bevorderen m.b.t. voeding, beweging, media, zonbescherming, slaap etc. Samen met de ouders speelt LPS Kinderopvang een rol bij het aanleren van een gezonde leefstijl bij de kinderen en geven de medewerkers zelf het goede voorbeeld aan kinderen en ouders.

6.3 Het vierogenprincipe

Het vierogenprincipe houdt in dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren; de beroepskracht of beroepskracht in opleiding kan de werkzaamheden uitsluitend verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Op de momenten dat er twee PM'ers op het KDV werkzaam zijn wordt er automatisch aan het vierogenprincipe voldaan. Op de momenten dat er één PM'er aanwezig is op de groep, wordt het vierogenprincipe geborgd door:

- Naast de deur die toegang geeft tot de ruimte van KDV De Wegwijzer zit glas waardoor er naar binnen gekeken kan worden. De tussendeur (van het halletje naar de groepsruimte) staat altijd open zodat er ook door de buitendeur altijd naar binnen gekeken kan worden. De grote ramen aan de zijde van het schoolplein zorgen ervoor dat er ook vanuit die kant vrij zicht op de groepsruimte is. Als er

werkjes of schilderijen op deze ramen worden aangebracht mogen zij nooit het gehele zicht van buiten naar binnen belemmeren.

- Aan het begin en einde van de dag worden kinderen door hun ouders gebracht of gehaald, waardoor er op die momenten met regelmaat ouders op de groep zijn.
- Collega's van de BSO lopen regelmatig en onaangekondigd de groepsruimte binnen (zonder daarbij de groepsrust te verstoren). Dit kan bijvoorbeeld door na het afsluiten van de VSO zichzelf af te melden bij het KDV, of bij het opstarten van de BSO ook even binnenlopen bij het KDV om aan te melden. Ook tijdens vakantie-dagen waarbij zowel de BSO als het KDV open zijn, spelen de PM'ers van de BSO een rol in het vierogenprincipe van het KDV. Denk hierbij aan het uitvoeren van gezamenlijke activiteiten of het binnenlopen van de BSO-medewerker bij starten of eindigen van een halve-dag-dienst of bij het starten en eindigen van de pauze-tijd.
- Ook leidinggevende en locatiedirectrice lopen regelmatig en onaangekondigd de groepsruimte binnen (zonder daarbij de groepsrust te verstoren). Ook de schoolvrijwilligers lopen vaak en ongepland de groepsruimte van het KDV binnen.
- In onze KDV-ruimte is een camera waarmee leidinggevende of locatiedirectrice op iedere moment van de dag mee kan kijken en luisteren in de groepsruimte. Het device kan vanaf afstand 360 graden worden geroteerd, daarnaast is ook communicatie mogelijk.

Daarnaast streven we bij KDV De wegwijzer naar een open, professioneel klimaat waarbij pm'ers regelmatig worden uitgenodigd om elkaar feedback te geven (bijvoorbeeld in teamvergaderingen of tijdens kindbesprekingen). PM'ers weten dat als zij iets moeilijk vinden zij dit openlijk met een collega kunnen en moeten bespreken. Komen ze er niet uit dan vragen ze hulp/advies aan leidinggevende of locatiedirectrice.

6.4 Achterwachtregeling

Voor de gevallen dat een medewerker alleen in een gebouw is, hebben alle locaties een achterwachtregeling opgesteld. Deze achterwachtregeling is opgenomen in hun veiligheid-en gezondheidsbeleid. De achterwacht voor onze locatie bestaat uit de locatiedirecteur en plaatsvervangend locatiedirecteur.

- Leidinggevende (Prisca van Hooijdonk)
- Locatiedirectrice (Cynthia van Loon)
- Plaatsvervangend locatiedirectrice (Maudy Aarts-Brouwers)
- Vrijwilligers (Nel en Peter Janssen)

6.5 Meldcode kindermishandeling

LPS Kinderopvang heeft een Meldcode Kindermishandeling opgesteld die voldoet aan de vereiste eisen. In deze meldcode is ook specifiek aandacht voor de wijze waarop de pedagogische medewerkers omgaan met vertrouwelijke gegevens. LPS Kinderopvang is aangesloten bij Augeo. Zij verzorgen E-learningmodules over werken met de Meldcode Kindermishandeling. Alle pedagogisch medewerkers zijn verplicht deze E-learning te volgen.

We werken met aandachtsfunctionarissen kindermishandeling. De Meldcode Kindermishandeling staat standaard op de agenda van de teamvergaderingen. Er wordt elk jaar een bijscholing voor al onze pedagogisch medewerkers georganiseerd over de Meldcode Kindermishandeling.

6.6 Kinder EHBO

Al onze medewerkers zijn gecertificeerd voor EHBO voor kinderen. Elk jaar wordt dit item opgenomen in het locatieopleidingsplan.

7 ACCOMODATIE

7.1 Ruimte om te groeien

We willen aansluiten bij de belevingswereld van het kind, kinderen moeten zich kunnen verwonderen, verrijken en experimenteren. Bij LPS Kinderopvang staat spelen en plezier voorop. Spelen is belangrijk voor hun ontwikkeling. Hiervoor hebben kinderen speelruimte nodig, een leefomgeving waar ze de ruimte krijgen hun nieuwsgierigheid te volgen en zich optimaal te ontwikkelen en te groeien.

7.2 Rijke speelleeromgeving

Binnen LPS Kinderopvang wordt veel aandacht besteed aan de indeling en inrichting van alle binnen- en buitenruimtes met divers materiaal. De ruimtes moeten enerzijds rust en veiligheid bieden, maar zijn ook uitdagend. Ze prikkelen de nieuwsgierigheid en creativiteit van het kind.

7.2.1 Binnenruimte

Bij de inrichting van onze groepsruimtes is rekening gehouden met de veiligheid van alle kinderen en daarnaast met een van de doelstellingen van het kinderdagverblijf: de individuele ontplooiingsmogelijkheid van het kind. Ook hebben we de ruimtes zo ingericht dat onze kinderen veel zelf kunnen.

De ruimtes zijn overzichtelijk, prikkelend, stimulerend en stralen een gezellige en huiselijke sfeer uit. Tevens is er veel aandacht besteed aan de veiligheid van de diverse ruimten. De ruimte is zodanig ingericht dat alle kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Voor baby's zijn er plekken gecreëerd waar ze knus en veilig kunnen liggen, maar waar ook genoeg vrije bewegingsruimte is. Voor de peuters wordt de ruimte in de sfeer van het thema welke op dat moment aan de orde is ingericht. Er wordt gewerkt in diverse hoeken. Er is een huishoek, een creatieve/knutsel hoek, een hoek waar de kinderen zelf ontwikkelingsmateriaal en puzzels kunnen pakken, er is een blokken/bouwhoek, een leeshoek. Tot slot is er een verteltafel waar we materialen vinden die betrekking hebben op het thema. De materialen in de ruimten zijn geschikt voor verschillende leeftijdsgroepen. De pedagogisch medewerkers letten erop dat materiaal veilig, interessant afwisselend en geschikt voor alleen- en samenspel is. Er is voor alle kinderen veel ruimte om te bewegen en de VVE-thema's komen duidelijk naar voren op de groep. Ook voor de baby's en dreumesen is er genoeg ruimte om te leren kruipen en lopen, maar er is ook een afgeschermded grondbox waar de allerjongste kinderen zorgeloos kunnen spelen.

7.2.2 Buitenruimte

Ook bij de inrichting van onze buitenruimtes is rekening gehouden met de veiligheid van alle kinderen. Onze buitenruimtes grenzen allemaal aan onze dagopvanglocaties. De buitenruimtes is omringd door een afgesloten hek, zodat de kinderen niet de weg op kunnen. De kinderen gaan altijd onder begeleiding van een pedagogisch medewerker naar buiten. De groepen spelen alleen of gezamenlijk buiten. De buitenruimte is voor iedere leeftijd uitdagend en natuurlijk ingericht en biedt volop ruimte voor exploratie. KDV De Wegwijzer heeft zijn eigen buitenruimte die speciaal is ingericht voor kinderen van 0 – 4 jaar. Deze buitenruimte is omheind met een hekwerk. Deze buitenruimte is voorzien van kunstgras, waar de baby's kunnen kruipen in een schaduwrijke omgeving. Ook is er een kleine zandbak/modderkeuken aanwezig en is er genoeg materiaal om te ontdekken. Daarnaast kan het KDV ook gebruik maken van de verschillende speelpleinen rondom de school. Diverse fietsjes zijn hier voor de peuters aanwezig. Ook deze pleinen zijn omheind met hekwerk. De locatie beschikt ook over een binnentuin waar de kinderen kunnen spelen. Het kunstgras in deze binnentuin is in de zomer bij uitstek een geschikte plek om een zwembadje weg te zetten.

8 OUDERRECHT

8.1 Informatie-uitwisseling

Contacten met ouders zijn van belang om de opvoedings- en opvangsituatie van thuis en de kinderdagopvang zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Voor een kind biedt het meer structuur en duidelijkheid als dagopvang en thuis zoveel mogelijk op elkaar afgestemd is. Als dit niet het geval is, kan dit problemen voor het kind opleveren, thuis of op de kinderdagopvang. Wanneer ouders en pedagogisch medewerkers goed met elkaar communiceren, kan dit problemen voorkomen.

Het eerste contact met ouders is tijdens een rondleiding. In dit gesprek gaat het met name voor de ouders om het kennismaken met de kinderdagopvang. In dit gesprek gaat het met name voor de ouders om het kennismaken met het KDV. Wanneer er een plaatsingsovereenkomst is afgesloten, worden de ouders en het kind uitgenodigd voor een intakegesprek. In dit gesprek komen onder andere de volgende aspecten aan de orde:

- Persoonlijke gegevens
- Beknopte informatie over de organisatie, zoals huisregels, aanmelden
- Pedagogisch beleid
- Rondleiding
- Vragen van ouders

Een belangrijk moment van informatie-uitwisseling is als de ouders hun kind ophalen bij de kinderdagopvang. Dan geven de pedagogisch medewerkers aan hoe het die dag gegaan is. Het kan zijn dat er geen bijzonderheden zijn, maar het kan ook gebeuren dat er wel iets voorgevallen is waarvan de ouders op de hoogte moeten zijn.

Het uitwisselen van informatie met ouders is van essentieel belang voor het welzijn van het kind.

Deze dagelijkse contacten zijn over het algemeen vrij kort, daarom is het altijd mogelijk voor zowel ouders als pedagogisch medewerkers een aparte afspraak te maken om te praten over het kind.

8.2 De Oudercommissie

Binnen de kinderopvang is het hebben van een oudercommissie verplicht. LPS Kinderopvang heeft een actieve Centrale oudercommissie (COC) en Lokale oudercommissies (LOC). LPS Kinderopvang hanteert een gezamenlijk reglement voor zowel de COC als LOC. In dit reglement ligt vast hoe de OC en LPS Kinderopvang samenwerken om de kwaliteit van de opvang te behouden en te verbeteren

De OC denkt actief mee over:

- Het pedagogisch beleid dat wordt gevoerd
- Voedingsaangelegenheden van algemene aard
- Het algemene beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid en gezondheid
- De openingstijden
- Het beleid m.b.t. het aanbieden van voorschoolse educatie
- De vaststelling of wijziging van een regeling inzake de behandeling van klachten
- Wijziging van de prijs van kinderopvang

8.3 Klachtenregeling

LPS Kinderopvang maakt elk jaar een klachtenjaarsverslag. Dit verslag wordt besproken met de Centrale Oudercommissie. (COC). De COC behartigt de belangen van ouder(s)/ verzorgers en kinderen. Het biedt ouder(s)/verzorgers de gelegenheid mee te praten over een aantal beleidszaken.

In samenspraak met de ouder(s)/verzorgers streeft LPS Kinderopvang naar een organisatie die recht doet aan de belangen van ouder(s)/verzorgers. Dat wil zeggen enerzijds kwalitatief goede opvang en anderzijds een organisatie met een verantwoorde bedrijfsvoering.

In het klachtenverslag maakt LPS Kinderopvang bekend wat er rondom klachten en klachtrecht in het afgelopen jaar is gebeurd binnen haar organisatie.

LPS Kinderopvang streeft ernaar klachten in onderling overleg met ouder(s)/verzorgers zo goed mogelijk op te lossen. Er wordt in het kort beschreven welke regelingen er zijn en hoe hiervan gebruik gemaakt is door ouder(s)/verzorgers. Door een heldere procedure vertrouwt LPS Kinderopvang erop dat ouder(s)/verzorgers zich uitgenodigd voelen om hun ongenoegen te uiten, er voldoende gelegenheid is om hun klachten te bespreken en naar tevredenheid op te lossen.

De mening van de klant is leidend voor de vaststelling van de doorlopen stappen binnen de klachtenprocedure van LPS Kinderopvang. Een ouder/verzorger beslist zelf of hij een klacht indient, bepaalt zelf de inhoud van de klacht en de afhandeling wordt altijd teruggekoppeld aan de ouder.

LPS Kinderopvang heeft hiervoor de volgende mogelijkheden:

- LPS Kinderopvang heeft een interne klachtenregeling opgezet hoe om te gaan met klachten
- LPS Kinderopvang is aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang.

Stappenplan bij binnenkomende klacht:

- Stap 1: Bespreken met betrokken medewerker
- Stap 2: Niet opgelost, dan naar de leidinggevende
- Stap 3: Niet opgelost, dan naar directie
- Stap 4: Niet naar tevredenheid opgelost dan: voorleggen aan klachtenkamer van de Geschillencommissie

Klachtenprocedures

- Interne klachtenprocedure

Bij aanvang van de opvang wordt de ouder geïnformeerd over de klachtenprocedure van LPS Kinderopvang. Een klacht kan door de ouder(s)/verzorgers mondeling maar ook schriftelijk kenbaar worden gemaakt. Dit kan door middel van het invullen van het klachtenformulier op de website van LPS: www.lowysporquin.nl. Het klachtenreglement is ook te vinden op de website van LPS.

- Externe klachtenprocedure

Zijn ouders niet tevreden over de oplossing die hen is aangeboden door LPS Kinderopvang, dan kunnen zij in extern een klacht indienen bij een onafhankelijke klachtencommissie; de Geschillencommissie Kinderopvang. Hoewel ouder(s)/verzorgers zich wettelijk gezien direct mogen wenden tot deze commissie, geeft LPS Kinderopvang er de voorkeur aan dat klachten eerst intern met de ouder(s)/verzorgers besproken worden en zo mogelijk worden opgelost.